

Jak założyć stowarzyszenie

Stowarzyszenie zakładamy na zebraniu założycielskim przez co najmniej 15 osób, które stają się członkami założycielskimi stowarzyszenia. Na zebraniu założycielskim podejmujemy uchwały o: powołaniu organizacji, wyborze komitetu założycielskiego, uchwaleniu statutu możemy też wybrać zarząd i komisję rewizyjną. Następnie komitet założycielski składa wniosek (razem z wymaganymi załącznikami które znajdziesz poniżej) o rejestrację stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego. Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do KRS.

Kto może założyć stowarzyszenie i kto może być członkiem stowarzyszenia?

Stowarzyszenia mogą tworzyć obywatele polscy, mający pełną zdolność do czynności prawnych (osoby, które ukończyły 18 lat i nie są ubezwłasnowolnione) i nie są pozbawieni praw publicznych (art. 3 ust. 1).

- Małoletni poniżej 16 lat może należeć do stowarzyszenia, jeśli wyrażą na to zgodę jego przedstawiciele ustawowi (np. rodzice), nie może jednak korzystać z biernego i czynnego prawa wyborczego. Natomiast małoletni w wieku 16-18 lat (mający ograniczoną zdolność do czynności prawnych) może należeć do stowarzyszenia oraz korzystać z biernego i czynnego prawa wyborczego, ale w składzie zarządu danego stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna stowarzyszenia zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki (art. 3 ust. 2 i 3).
- Cudzoziemiec, niemający zameldowania na terytorium Polski, może wstąpić do stowarzyszenia, którego statut przewiduje taką możliwość. Cudzoziemcy, mający zameldowanie w naszym kraju, mogą tworzyć stowarzyszenia zgodnie z przepisami obowiązującymi obywateli polskich (art. 4 ust. 1 i 2).

Osoba prawna może być tylko członkiem wspierającym stowarzyszenia (art. 10 ust. 3). Ustawa nie określa jednak szczegółowo, na czym polega „bycie członkiem wspierającym stowarzyszenia” – powinien to regulować statut.

Stowarzyszenia, w liczbie, co najmniej 3, mogą także założyć związek stowarzyszeń (federację). Założycielami i członkami związku mogą być także inne osoby prawne, z tym, że osoby prawne mające cele zarobkowe mogą być członkami wspierającymi (art. 22 ust. 1).

Co to jest statut stowarzyszenia?

Statut to najważniejszy wewnętrzny dokument – „konstytucja” stowarzyszenia – to pisemnie potwierdzona informacja o zasadach jego działania. Jest uchwalany przez członków założycieli na zebraniu założycielskim.

Jaki cel ma zebranie założycielskie?

Pierwszym krokiem prowadzącym do zarejestrowania stowarzyszenia jest zwołanie zebrania założycielskiego, które podejmuje oficjalną uchwałę o powołaniu do życia stowarzyszenia. Tutaj można obejrzeć film instruktażowy, o tym jak zorganizować zebranie założycielskie stowarzyszenia: http://www.youtube.com/watch?v=9_K5UlgFFU4&feature=player_embedded

Kolejne etapy zebrania założycielskiego to:

- wybór komitetu założycielskiego;
- podjęcie uchwały o powołaniu stowarzyszenia, przyjęciu statutu;
- wybór władz (zarządu i komisji rewizyjnej).

Pamiętajmy, że wybranie zarządu i komisji rewizyjnej nie jest warunkiem koniecznym do zarejestrowania stowarzyszenia, władze stowarzyszenia można wybrać w terminie późniejszym – po zarejestrowaniu w KRS, czyli na pierwszym walnym zebraniu już zarejestrowanego stowarzyszenia. Po co więc wybierać od razu zarząd i komisję? Ze względów praktycznych – to rozwiązanie ma bowiem tę zaletę, że nie trzeba tuż po zarejestrowaniu w KRS zwoływać walnego zebrania, aby wybrać zarząd i komisję rewizyjną, a dodatkowo płacić za zgłoszenie zmian do KRS.

W zebraniu założycielskim musi wziąć udział co najmniej 15 osób. Staną się one członkami założycielami danego stowarzyszenia. Warto zaprosić kilka osób więcej, gdyby okazało się, że ktoś z jakiejś przyczyny nie dotrze na zebranie.

Żeby sprawnie przeprowadzić zebranie należy wcześniej ustalić różne szczegóły organizacyjne: wybrać miejsce i ustalić termin zebrania, znaleźć osobę, która sprawnie poprowadzi zebranie, a także osobę, która spisze protokół z zebrania i przygotuje niezbędne dokumenty.

Przed zebraniem założycielskim przygotowujemy:

Projekt statutu

Wstępny projekt statutu dobrze jest przygotować wcześniej (czyli przed zwołaniem zebrania założycielskiego) i dostarczyć go do wglądu wszystkim członkom przyszłego stowarzyszenia. Głosowanie za przyjęciem statutu i jego zatwierdzenie musi mieć miejsce na zebraniu założycielskim.

Dokumenty:

1. Listę członków założycieli z danymi: imię i nazwisko; data i miejsce urodzenia; miejsce zamieszkania (art. 12 ustawy Prawo o stowarzyszeniach mówi o "miejscu zamieszkania", ale zdarza się, że KRS żąda podania adresu zameldowania); numer dowodu osobistego, PESEL (obowiązek ich zamieszczenia nie wynika z ustawy Prawo o stowarzyszeniach, ale często sędziowie w KRS oczekują ich podania); własnoręczny podpis (bardzo ważne!). Listę możemy mieć od razu pełną lub możemy ją uzupełnić o brakujące informacje przed zebraniem lub w trakcie zebrania. Wygodnie jest, jeśli ta sama lista zawiera (też) oświadczenie członków założycieli o: posiadaniu obywatelstwa polskiego, pełnej zdolności czynności prawnych i pełni praw obywatelskich (zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy Prawo o stowarzyszeniach).

Listę trzeba przygotować w dwóch egzemplarzach, które składamy w KRS. Uczestnicy zebrania podpisują oba egzemplarze.

1. Teksty uchwał, które muszą być podjęte w trakcie zebrania:

- uchwała o powołaniu stowarzyszenia - uchwała nr 1;
- uchwała o przyjęciu statutu - uchwała nr 2;
- uchwała o wyborze komitetu założycielskiego - uchwała nr 3.

Ewentualnie można też podjąć uchwałę o wyborze zarządu - uchwały nr 4 oraz uchwałę o wyborze organu kontroli wewnętrznej - komisji rewizyjnej - uchwała nr 5.

Uchwały można wpisać do protokołu zebrania lub dołączyć jako załączniki do protokołu. Wszystkie uchwały stanowiące załączniki do protokołu zebrania podpisuje przewodniczący zebrania i protokolant (sekretarz). Przykładowe wzory tych uchwał można znaleźć na dole strony.

Proponowany, przykładowy przebieg zebrania założycielskiego:

1. Przedstawienie celu zebrania oraz jego uczestników.
2. Ustalenie sposobu głosowania i podejmowania uchwał.
3. Wybór przewodniczącego (prowadzi spotkanie) i sekretarza (sporządza protokół z zebrania) - kandydaci mogą zgłosić się sami lub zostać zgłoszeni przez inne osoby. Ostateczny wybór dokonywany jest w głosowaniu jawnym - przechodzą osoby, które uzyskają najwięcej głosów.
4. Wybór komisji skrutacyjnej, która zbiera i liczy głosy (komisję powołujemy, jeżeli głosowanie jest tajne, czyli jeśli statut przewiduje taki sposób głosowania).
5. Podjęcie uchwały o powołaniu stowarzyszenia (uchwała nr 1).
6. Dyskusja nad statutem, zgłoszenie i ewentualne zatwierdzenie poprawek oraz uwag.
7. Podjęcie uchwały o przyjęciu statutu (uchwała nr 2).
8. Zgłoszenie kandydatów i wybór komitetu założycielskiego (np. 2-3 osoby) stowarzyszenia w głosowaniu jawnym (podjęcie uchwały o wyborze komitetu założycielskiego - uchwała nr 3). Ewentualnie (ewentualnie, ponieważ nie

ma takiej konieczności prawnej, ale ze względów praktycznych jeśli jest to możliwe, warto wybrać zarząd i komisję rewizyjną od razu):

- Wybór władz stowarzyszenia: zarządu i organu kontroli wewnętrznej, np. komisji rewizyjnej (podjęcie dwóch uchwał o wyborze władz - uchwały nr 4 i 5).
- Podjęcie uchwały w sprawie wyboru prezesa, skarbnika i innych osób mających pełnić określone funkcje w zarządzie stowarzyszenia. Warto dokonać takiego wyboru od razu, ponieważ na formularzu KRS-WK, który jest załącznikiem do wniosku o rejestrację stowarzyszenia jest pole, w którym należy wpisać funkcje osoby w organie reprezentacji (art. 12).

1. Zamknięcie zebrania.

Na tym kończy się zebranie założycielskie. Komitet założycielski, który bierze na siebie formalności związane z rejestracją, musi teraz wypełnić właściwe formularze oraz skompletować wymagane dokumenty i załączniki. Komitet założycielski powinien też dopilnować, aby został spisany protokół z zebrania założycielskiego.

Źródło: <http://poradnik.ngo.pl/zakladanie-stowarzyszenia>